ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců Mgr. Lenky Krupičkové a JUDr. Tomáše Foltase v právní věci žalobce: **S. P.**, zastoupen Mgr. Marií Kurkovou, advokátkou se sídlem Školní 784/10, Praha, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech cizinců**, se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 24. 11. 2021, č. j. 5 A 98/2019 - 37,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 3. 6. 2019, č. j. MV-57732-7/SO-2019, žalovaná zamítla jako opožděné odvolání žalobce proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR, odboru azylové a migrační politiky (dále též „správní orgán I. stupně“) ze dne 16. 5. 2018, č. j. OAM-33689-19/ZM-2017. Tímto rozhodnutím byla zamítnuta žádost žalobce o udělení souhlasu se změnou zaměstnavatele držitele karty podle § 46 odst. 6 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, v rozhodném znění, neboť budoucí zaměstnavatel žalobce byl shledán nespolehlivým ve smyslu § 178f písm. a) tohoto zákona. Žalovaná poukázala na to, že usnesením ze dne 11. 3. 2019 nebylo žalobci prominuto zmeškání lhůty pro podání odvolání proti uvedenému rozhodnutí správního orgánu I. stupně, a toto usnesení bylo následně potvrzeno.

II.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí žalované žalobu u Městského soudu v Praze (dále též „městský soud"), který ji v záhlaví uvedeným rozsudkem jako nedůvodnou zamítl. Městský soud připustil, že správní orgán I. stupně nevydal samostatné rozhodnutí o žádosti žalobce o určení neplatnosti doručení prvostupňového rozhodnutí fikcí podle § 24 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále též „správní řád"). Jedná se přitom o samostatný právní instrument, odlišný od prominutí zmeškání úkonu. Určení neplatnosti doručení písemnosti se však posuzuje z pohledu podmínek, které správní řád stanoví v § 41 odst. 2, 4 a 5 pro prominutí zmeškání úkonu. Jelikož obě usnesení (podle § 24 odst. 2 a § 41 odst. 2 správního řádu) mají shodný charakter (předběžného rozhodnutí), a byly by v nich posuzovány totožné podmínky, nepředstavuje nevydání dvou samostatných rozhodnutí o žádostech žalobce vadu řízení, která by měla za následek nezákonnost rozhodnutí žalované. Městský soud zdůraznil, že v odůvodnění správních rozhodnutí je jasně stanoveno, z jakých důvodů a jak byly žádosti žalobce posouzeny, jaké podmínky měl splnit a proč je podle správních orgánů nesplnil. Plně se přitom ztotožnil s jejich závěrem, že žalobce neprokázal, že překážkou podání odvolání byly závažné důvody, které nastaly bez jeho zavinění. Žalobce si musel být vědom správního řízení vedeného o jeho žádosti v době, kdy z České republiky vycestoval. Mohl si tak například zvolit zmocněnce pro doručování či kontaktovat pracoviště správního orgánu a oznámit mu, že se bude nacházet mimo území České republiky. Žalovaná se rovněž dostatečně zabývala tím, zda byly splněny podmínky pro přezkum rozhodnutí nebo vydání nového rozhodnutí. Na zákonnost rozhodnutí nemají vliv ani namítané průtahy v řízení. Proti těm se mohl žalobce bránit podáním opatření proti nečinnosti. Shledala-li přitom žalovaná odvolání jako opožděné, nebylo na místě zabývat se jeho obsahem.

III.

[3] Proti rozsudku městského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel") v zákonné lhůtě kasační stížnost. Podle jeho názoru bylo odvolání podáno včas, neboť splnil podmínky stanovené v § 24 odst. 2 ve spojení s § 41 správního řádu. Městský soud tedy pochybil, když žalobu zamítl. Dále stěžovatel doslovně zopakoval text žaloby a dodal, že městský soud nesprávně uvážil o vadě řízení spočívající v nevydání rozhodnutí o jeho žádosti o určení okamžiku, kdy byla písemnost doručena. Pokud by o této žádosti správní orgány rozhodovaly, musely by na základě doložených důkazů shledat, že prvostupňové rozhodnutí bylo stěžovateli fakticky doručeno dne 22. 6. 2021. To, jak městský soud pojal institut určení neplatnosti doručení městským soudem, jej činí v praxi nevyužitelným. Pojem *závažné důvody, které nastaly bez jeho zavinění* v § 41 odst. 4 správního řádu nelze vykládat izolovaně, nýbrž v přímé souvislosti s důvodem uvedeným v § 24 odst. 2 téhož zákona, jímž je dočasná nepřítomnost. Je rovněž nutné zohlednit specifika každého případu. Prokázaná dočasná nepřítomnost ze své podstaty závazně předurčuje, zda bude vyhověno žádosti o určení okamžiku, kdy byla písemnost doručena a poté i žádosti o prominutí zmeškání úkonu. Stěžovatel svou dočasnou nepřítomnost nevyvratitelně prokázal a měl rovněž závažný důvod, který mu objektivně bránil ve včasném vyzvednutí poštovní zásilky. Městský soud ani žalovaná se vůbec nezabývaly důvodem vycestování stěžovatele, jímž bylo zhoršení zdravotního stavu jeho matky, která byla postižena

mozkovou příhodou a potřebovala nutnou péči. Bylo by amorální, aby za ní po telefonické prosbě jako její jediný syn nepřijel. V takové situaci neměl myšlenky na udělení plné moci či informování správního orgánu. Stěžovatel dále poukázal na to, že správní orgán I. stupně několikanásobně překročil lhůtu k vydání rozhodnutí. S ohledem na výše uvedené navrhl, aby kasační soud zrušil rozhodnutí městského soudu i žalované a věc vrátit žalované k dalšímu řízení.

IV.

[4] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázala na své rozhodnutí a na rozsudek městského soudu. Setrvala na svém názoru, že byly splněny podmínky pro zamítnutí odvolání stěžovatele, neboť bylo podáno opožděně. Otázka doručování byla posouzena v rámci usnesení o neprominutí zmeškání lhůty pro podání odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí. Správní orgány postupovaly řádně, na základě dostatečně zjištěného stavu věci a v souladu se zákonem.

V.

[5] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti [§ 109 odst. 3, 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.")].

[6] Kasační stížnost není důvodná.

[7] Před věcným vypořádáním kasačních námitek Nejvyšší správní soud uvádí, že se nemohl věcně zabývat tou částí kasační stížnosti, ve které stěžovatel pouze „zkopíroval" text žaloby a uvedl, že „*nadále trvá na svých žalobních bodech, které uplatnil v žalobě a které podle jeho názoru byly Městským soudem v Praze posouzeny nesprávně*". Zdejší soud totiž opakovaně vyslovil, že důvody kasační stížnosti musí směřovat proti rozhodnutí krajského (městského) soudu, neboť podstatou řízení o kasační stížnosti je přezkum soudního rozhodnutí (§ 102 s. ř. s.). Obecný odkaz na argumentaci v předchozím podání v řízení před krajským (městským) soudem, nesplňuje zákonné požadavky na kasační stížnost. Je na stěžovateli, aby upřesnil každý důvod, o který svou kasační stížnost opírá, a to po stránce právní i skutkové. Řízení o kasační stížnosti není pokračováním řízení o žalobě, ale je samostatným řízením o mimořádném opravném prostředku za procesní situace, kdy řízení před krajským (městským) soudem již bylo pravomocně skončeno. Nejvyšší správní soud přezkoumává rozhodnutí a postup krajského (městského) soudu, stěžovatel je proto povinen uvést konkrétní argumentaci zpochybňující závěry vyslovené v napadeném rozhodnutí krajského (městského) soudu (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2015, č. j. 8 Afs 25/2012 - 351, odst. 140, ze dne 29. 3. 2013, č. j. 8 Afs 34/2012 - 64, odst. 21, či ze dne 15. 2. 2017, č. j. 1 Azs 249/2016 - 38). V soudním řízení správním vymezuje hranice soudního přezkumu žalobce, resp. stěžovatel. Soud není povinen ani oprávněn nahrazovat jeho projev vůle, domýšlet za něj argumenty a vyhledávat na jeho místě možné vady napadeného soudního rozhodnutí (viz např. rozsudek rozšířeného senátu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 - 78, č. 2162/2011 Sb.

NSS). Nejvyšší správní soud se proto zabýval jen tou částí kasační stížnosti, v níž stěžovatel vznesl námitky proti posouzení věci městským soudem.

[8] Stěžovatel se na prvním místě vymezil proti způsobu, kterým městský soud posoudil vadu správního řízení spočívající v tom, že správní orgány samostatně nerozhodly o žádosti stěžovatele o určení okamžiku, kdy mu bylo doručeno rozhodnutí správního orgánu I. stupně.

[9] Není pravdou, že by městský soud nepovažoval absenci rozhodnutí o žádosti stěžovatele o určení neplatnosti doručení prvostupňového rozhodnutí fikcí (resp. určení okamžiku, kdy mu byla písemnost doručena) za vadu řízení. Městský soud v bodě 32 napadeného rozsudku zřetelně konstatoval, že se v tomto ohledu správní orgány dopustily vady řízení. Současně však podle jeho názoru neměla tato vada vliv na zákonnost rozhodnutí žalovaného. Správní orgány se totiž zabývaly tím, zda stěžovatel splnil podmínky pro prominutí zmeškání úkonu stanovené v § 41 správního řádu, přičemž totožné podmínky je třeba zkoumat i v případě (ne)určení neplatnosti doručení písemnosti podle § 24 odst. 2 správního řádu.

[10] Nejvyšší správní soud ve své judikatuře opakovaně dospěl k závěru, že vady řízení před správním orgánem nezakládají automaticky důvod pro zrušení rozhodnutí. Podstatné je, zda daná vada měla vliv na zákonnost rozhodnutí. Pokud tomu tak není, nemohla vést ke zkrácení práv účastníka řízení, a není tak důvod pro zrušení příslušného rozhodnutí (srov. například rozsudky ze dne 25. 3. 2005, č. j. 5 Afs 131/2004 - 45, ze dne 24. 6. 2008, č. j. 2 Afs 159/2006 - 138, ze dne 4. 6. 2009, č. j. 9 As 72/2008 - 69, ze dne 18. 6. 2014, č. j. 3 As 87/2013 - 31, či ze dne 23. 9. 2014, č. j. 1 As 176/2012 - 140). Městský soud se tedy správně zabýval tím, zda mohla mít konstatovaná vada spočívající v nevydání dvou samostatných rozhodnutí o žádostech stěžovatele vliv na zákonnost rozhodnutí žalovaného.

[11] Podle § 24 odst. 2 správního řádu platí, že [p]*rokáže-li adresát, že si pro dočasnou nepřítomnost nebo z jiného vážného důvodu nemohl bez svého zavinění uloženou písemnost ve stanovené lhůtě vyzvednout, může za podmínek ustanovení § 41 požádat o určení neplatnosti doručení nebo okamžiku, kdy byla písemnost doručena* (důraz přidán).

[12] Sám stěžovatel v kasační stížnosti připouští, že určení neplatnosti doručení písemnosti dle citovaného ustanovení a prominutí zmeškání úkonu dle § 41 správního řádu jsou do jisté míry provázané. Současně nijak nezpochybňuje, že se správní orgán I. stupně v usnesení ze dne 11. 3. 2019, jímž neprominul zmeškání lhůty pro podání odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí, zabýval tím, zda byly ve věci stěžovatele splněny podmínky v § 41 správního řádu. Po jejich posouzení na straně 3 konstatoval, že stěžovatel „*nesplňuje podmínky stanovené v § 24 odst. 2 zák. č. 500/2004 Sb. pro určení neplatnosti doručení rozhodnutí a ani v § 41 odst. 4 téhož zákona*“, a v navazujícím textu vysvětlil, jak k tomuto závěru dospěl.

[13] Závěr městského soudu, že jsou v případě obou rozebíraných institutů zkoumány tytéž podmínky, má přitom oporu rovněž v judikatuře správních soudů. Krajský soud v Plzni v právní větě usnesení ze dne 19. 6. 2013, č. j. 17 A 29/2013 - 27, konstatoval,

že „[n]*eplatnost doručení písemnosti (resp. neplatnost okamžiku, kdy byla písemnost doručena) dle § 24 odst. 2 správního řádu z roku 2004 a prominutí zmeškání úkonu podle § 41 odst. 2 téhož zákona jsou dva samostatné právní instrumenty, byť zákonodárce stanovil pro jejich aplikaci shodné zákonné podmínky v rámci právní úpravy druhého z nich. Správní orgán je povinen rozhodovat o (ne)určení neplatnosti doručení písemnosti obsahující předvolání žalobce k ústnímu jednání podle § 24 odst. 2 správního řádu z roku 2004, avšak důvodnost žádosti musí posuzovat z pohledu podmínek pro prominutí zmeškání úkonu stanovených v § 41 odst. 2, 4 a 5 správního řádu z roku 2004*.“ Shodně se vyjádřil Nejvyšší správní soud v nedávném rozsudku ze dne 30. 3. 2022, č. j. 4 As 192/2019 - 66, v němž uvedl, že „*považuje za vhodné předeslat, že ač § 24 odst. 2 správního řádu odkazuje ve svém textu na § 41 téhož zákona, neznamená to, že by institut neplatnosti doručení (resp. určení okamžiku, kdy došlo k doručení) a institut prominutí zmeškání lhůty byly identické. Jedná se o dva samostatné právní instituty, byť pro jejich aplikaci správní řád stanovil shodné podmínky právě v § 41 (viz také rozsudek Krajského soudu v Plzni, ze dne 19. 6. 2013, č. j. 17 A 29/2013 - 27, publikovaný pod č. 4793/2013 Sb. NSS).*“

[14] Také komentářová literatura dovozuje z odkazu na § 41 správního řádu, uvedeného v § 24 odst. 2, že je třeba pro určení neplatnosti doručení (resp. určení okamžiku, kdy byla písemnost doručena) splnit podmínky stanovené v § 41 správního řádu. Názory se různí toliko ohledně otázky, jak široký je odkaz na § 41 správního řádu při aplikaci § 24 odst. 2. Část teorie zastává užší přístup k tomuto odkazu a dovozuje, že je nezbytné posuzovat pouze naplnění podmínek některých odstavců § 41 správního řádu – zpravidla odst. 2, 4 a 5 (srov. například Fiala, Z. *Správní řád: praktický komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2020. Praktický komentář. ISBN 978-80-7598-797-6). Jiní autoři přistupují k tomuto odkazu šířeji a vykládají jej tak, že je třeba aplikovat § 41 správního řádu jako celek (srov. například Vedral, J. *Správní řád: komentář*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: BOVA POLYGON, 2012. ISBN 978-80-7273-166-4).

[15] Jak výše citovaná judikatura (od níž nemá zdejší soud důvod se odchýlit), tak i uváděná komentářová literatura, se tedy shodují v tom, že při aplikaci § 24 odst. 2 správního řádu dochází vždy k posuzování naplnění podmínek stanovených v § 41 téhož zákona, a to minimálně v rozsahu podmínek uvedených v § 41 odst. 2, 4 a 5 správního řádu (užší výklad). V případě žádosti o určení neplatnosti doručení (resp. určení okamžiku, kdy byla písemnost doručena) je tedy žadatel rovněž povinen prokázat, že překážkou, pro kterou si uloženou písemnost ve stanovené lhůtě nemohl vyzvednout, byly závažné důvody, které nastaly bez jeho zavinění (podle § 41 odst. 4 správního řádu [s]*právní orgán promine zmeškání úkonu, prokáže-li podatel, že překážkou byly závažné důvody, které nastaly bez jeho zavinění*). Ustanovení § 24 odst. 2 správního řádu ostatně obsahuje rovněž podmínku, aby adresát písemnosti prokázal, že si uloženou písemnost nemohl vyzvednout ve stanovené lhůtě *bez svého zavinění*.

[16] Správní orgán I. stupně dospěl v posuzované věci jednoznačně k závěru, že ve věci stěžovatele nebyla splněna právě podmínka spočívající v existenci překážky nezávislé na vůli stěžovatele a svým charakterem závažné, tedy že stěžovatel neprokázal existenci (závažného) důvodu, který nastal bez jeho zavinění. Jak plyne z výše uvedeného, pro účely aplikace § 24 odst. 2 je třeba splnění této podmínky vždy prokázat. Z rozhodnutí správního orgánu I. stupně je ostatně seznatelné, že takto při hodnocení žádosti stěžovatele

uvažoval (viz 4. odstavec na straně 3 rozhodnutí). Přestože tedy správní orgány výslovně nerozhodly o žádosti stěžovatele o určení neplatnosti doručení, resp. okamžiku, kdy byla písemnost doručena, nemohlo mít toto pochybení žádný vliv na zákonnost jejich rozhodnutí. Věcně se totiž splněním podmínek stanovených v § 24 odst. 2 správního řádu zabývaly.

[17] K polemice stěžovatele ohledně využitelnosti § 24 odst. 2 správního řádu, Nejvyšší správní soud uvádí, že účelem daného ustanovení není zhojení v podstatě jakékoliv absence adresáta písemnosti v místě doručování. Z podmínek uvedených v § 24 odst. 2 správního řádu je možno dovodit, že toto ustanovení má zabránit negativnímu dopadu fikce doručení na adresáty, u nichž nastaly jisté kvalifikované okolnosti. Tyto okolnosti jsou vymezeny jak v § 24 odst. 2 správního řádu, tak v § 41 správního řádu. Aby se adresát domohl určení neplatnosti doručení písemnosti, nemůže mít jeho absence libovolný důvod, ale musí být způsobena závažnými důvody, které vznikly bez zavinění tohoto adresáta. Mezi takové důvody zpravidla nebude patřit běžné odcestování na dovolenou, které zmiňuje stěžovatel jako příklad v kasační stížnosti. Nepostačuje tedy prokázat prostou dočasnou nepřítomnost v místě doručování, jak dovozuje stěžovatel. Nelze proto souhlasit s jeho názorem, že prokázaná dočasná nepřítomnost ze své podstaty předurčuje, že bude vyhověno žádostem o určení okamžiku, kdy byla písemnost doručena, a o prominutí zmeškání úkonu. Nutno dodat, že adresát písemnosti má k dispozici právní nástroje, které ho z „povinnosti“ osobně vyčkat doručení takové písemnosti vyvazují a je jen na něm, zda tyto využije, aby předešel případným negativním právním důsledkům doručení písemnosti po dobu jeho nepřítomnosti na svou právní sféru.

[18] V další části kasační stížnosti stěžovatel namítl, že městský soud nesprávně posoudil existenci závažného důvodu, který stěžovateli objektivně bránil ve vyzvednutí poštovní zásilky, pročež bylo namístě určit pozdější okamžik doručení prvostupňového rozhodnutí, což by mělo za následek včasnost podaného odvolání.

[19] V projednávané věci není sporu o tom, že se stěžovatel nenacházel na území České republiky od 18. 5. 2018 do 21. 6. 2018. Za důvod vycestování stěžovatel označil zhoršení zdravotního stavu své matky, která byla postižena mozkovou příhodou. Z příslušných podkladů obsažených ve správním spise vyplývá, že matka stěžovatele byla hospitalizována na neurologickém oddělení Radyvylivské okresní nemocnice v době od 15. 3. 2018 do 27. 3. 2018, s diagnózou stav po prodělané CMP (hemoragické cévní mozkové příhodě v pravé mozkové polokouli dne 11. 1. 2018). Z doručenky založené ve správním spise dále vyplývá, že oznámení o uložení písemnosti obsahující rozhodnutí správního orgánu I. stupně bylo poštovním doručovatelem zanecháno v místě hlášeného pobytu stěžovatele dne 21. 5. 2018.

[20] Nejvyšší správní soud se již ve své judikatuře zabýval výkladem podmínek stanovených v § 24 odst. 2 správního řádu, respektive § 41 správního řádu. Například v rozsudku ze dne 26. 11. 2015, č. j. 7 As 208/2015 - 48, konstatoval, že „[o]*bě ustanovení, jak § 24 odst. 2, tak § 41 správního řádu jednoznačně vyžadují, aby se jednalo, ať už o dočasnou nepřítomnost nebo vážné, resp. závažné, důvody, které nastaly bez zavinění. Musí se tedy jednat o takovou skutečnost, kterou adresát neplánoval a která nastala bez možnosti, aby ji jakkoliv mohl ovlivnit, např. hospitalizace z důvodu vážného úraz apod. Tedy skutečnost nahodilou,*

mimořádnou. Nikoliv však skutečnost zcela závislou na vůli stěžovatele, jímž bylo v daném případě s velkým předstihem před rozhodnou událostí učiněné rozhodnutí odjet na dovolenou“ (důraz přidán). V rozsudku ze dne 24. 5. 2017, č. j. 4 As 71/2017 - 43, pak vyslovil: „*Aby byla naplněna tato funkce institutu neúčinnosti (neplatnosti) doručení, nelze na jeho aplikaci klást tak přehnaně přísné podmínky, které by jeho uplatnění i v situacích, kdy si adresát skutečně nemohl doručovanou zásilku vyzvednout, fakticky vylučovaly. Případné zavinění adresáta je třeba rovněž posuzovat optikou toho, co lze po účastnících správního řízení spravedlivě požadovat.*“ V tam projednávaném případě „*se stěžovatel dozvěděl o rozhodnutí správního orgánu prvního stupně dne 20. 8. 2014 (...) stěžovatel žádost odůvodnil tím, že mu rozhodnutí bylo doručováno Českou poštou, přičemž termín pro vyzvednutí zásilky byl od 11. 7. 2014 do 21. 7. 2014. Dne 11. 7. 2014 byl stěžovatel na služební cestě v Ostravě a od 12. 7. 2014 do 22. 7. 2014 byl navštívit svého otce žijícího ve Spolkové republice Německo z neodkladných rodinných důvodů. Toto tvrzení doložil podepsaným formulářem o výsledku auditu v Ostravě ze dne 11. 7. 2014 a písemným potvrzením od svého otce. Ve správní žalobě stěžovatel dále uvedl, že se po návratu ze služební cesty nevracel do místa bydliště, a navíc v den odjezdu do SRN měla pošta příslušná k vyzvednutí zásilky v Praze 4 zavřeno. (...) Jak konstatoval krajský soud, s ohledem na vzdálenost Ostravy od bydliště stěžovatele lze předpokládat, že stěžovatel k cestě nastoupil již ráno, popřípadě v dopoledních hodinách, a nemohl být proto poštovním doručovatelem dne 11. 7. 2014 zastižen. Stěžovatel uvedl, že po skončení služební cesty se již nevracel do místa svého bydliště. Od počátku přitom tvrdil, že cestu do Německa podnikal z neodkladných rodinných důvodů. To vyplývá také z předloženého potvrzení účelu cesty vyhotoveného otcem stěžovatele. Tvrzení, že si stěžovatel neměl možnost převzít zásilku v době od skončení jeho služební cesty dne 11. 7. 2014 do doby odjezdu do Spolkové republiky Německo se proto jeví jako věrohodné. S ohledem na důvod cesty také nelze přisvědčit krajskému soudu, že návštěva otce byla nepřítomností nepochybně plánovanou, jelikož takový závěr z uvedeného skutkového stavu nijak nevyplývá. Neodkladné rodinné důvody naopak nasvědčují závěru, že se jednalo o cestu neplánovanou. Stěžovateli přitom nelze klást k tíži, že si za těchto okolností nezařídil dosílku pošty na zahraniční adresu, a to především kvůli skutečnosti, že k pokusu o doručení zásilky došlo dne 11. 7. 2014, tj. před jeho odjezdem do zahraničí. Případné zřízení dosílky by tedy nemohlo na okolnostech doručení rozhodnutí žalovaného nic změnit.*“ Nejvyšší správní soud v daném případě uzavřel, že stěžovatel prokázal, že si uloženou písemnost nemohl ve stanovené lhůtě bez svého zavinění vyzvednout, čímž naplnil podmínky § 24 odst. 2 správního řádu.

[21] Mezi případem posuzovaným v právě citovaném rozsudku a projednávanou věcí však spatřuje zdejší soud významné rozdíly. Je pravdou, že stěžovatel vycestoval do zahraničí rovněž z vážných rodinných důvodů, konkrétně z důvodu péče o svou nemocnou matku. Podklady předložené stěžovatelem však nesvědčí o tom, že by tato cesta proběhla zcela bezprostředně a neplánovaně. K tomuto závěru zdejší soud dospěl (shodně s městským soudem a správními orgány) především na základě toho, že zdravotní příhoda, která způsobila zhoršení zdravotního stavu jeho matky, a která *de facto* vedla stěžovatele k opuštění území České republiky, nastala již dne 11. 1. 2018. Stěžovatelova matka pak sice byla hospitalizována později, ovšem k této hospitalizaci došlo od 15. 3. 2018 do 27. 3. 2018, tedy zhruba dva měsíce před tím, než se stěžovatel vydal za svou matkou na Ukrajinu. Stěžovatel tedy disponoval rozsáhlým časovým úsekem, během nějž si mohl svou cestu naplánovat. S tím je úzce spojena i možnost stěžovatele, který věděl, že o jeho žádosti o udělení souhlasu se změnou zaměstnavatele držitele karty dosud nebylo rozhodnuto,

zařídit vše tak, aby v případě rozhodnutí v této věci v době jeho nepřítomnosti netrpěl negativními právními následky (například právě promeškáním lhůty k podání odvolání). Jak uvedly správní orgány, situaci mohl řešit například udělením plné moci, případně alespoň informováním správního orgánu o svém vycestování z České republiky a žádostí o přerušení řízení. Jakkoliv udělení plné moci v obdobné situaci není povinností stěžovatele, ale jeho právem, musí být stěžovatel v souladu se zásadou *vigilantibus iura scripta sunt* připraven nést následky v případě, že nevyužije svého práva na udělení zmocnění (či jiného instrumentu řešícího následky jeho dočasné nepřítomnosti na území). Uvedené bylo lze po stěžovateli spravedlivě požadovat. Zdejší soud tak dospívá k závěru, že ke zmeškání lhůty pro podání odvolání došlo z důvodu vězících na straně stěžovatele. Zcela zjevně tak nebyla naplněna podmínka absence zavinění adresáta písemnosti, a nemohly tak být splněny podmínky uvedené v § 24 odst. 2 správního řádu, respektive § 41 téhož zákona.

[22] Na výše uvedeném nemění nic poukaz stěžovatele na to, že v době, kdy vycestoval na Ukrajinu, rozhodoval správní orgán I. stupně o jeho žádosti již pátý měsíc, a byla tak několikanásobně překročena lhůta k vydání rozhodnutí. Jak již poznamenal městský soud, pokud se stěžovatel domníval, že ze strany správního orgánu I. stupně dochází k neopodstatněné nečinnosti, byl oprávněn podat podle § 80 správního řádu opatření proti nečinnosti k nadřízenému správnímu orgánu. Nečinnost správního orgánu však nemá vliv na zákonnost meritorního rozhodnutí tohoto orgánu. Ochrana proti nečinnosti totiž směřuje k tomu, aby správní orgán ve věci jednal a rozhodl. Pokud tak správní orgán učinil, nelze z povahy věci z důvodu předchozí nečinnosti zrušit vydané rozhodnutí správního orgánu.

[23] Na základě výše uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že městský soud posoudil projednávanou věc správně. Kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

[24] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1, větu první, s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v soudním řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované v řízení nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. května 2022

Mgr. David Hipšr
předseda senátu